

Patron

INFORMACE PŘÁTEL
POMNÍČKŮ A PAMÁTNÝCH MÍST
JIZERSKÝCH HOR

2/92

ROČNÍK 3

Pozvánka

"Pomníčky na svazích Smědavské hory"
je název trasy pro společný výlet
přátel pamětních míst Jizerských hor
v sobotu 23. kvěna 1992

Výchozím bodem našeho putování je nádraží ČSD v Bílém Potoce.

Bílý Potok - Wenzerichův pomníček (zel. značka) -
- Sedmitrámový most - Horáčkova smrt (červ. znač.) -
- Neuwingerova smrt - Richterova cesta - Preissle-
rova smrt - kousek zpět k odb. Čínské cesty -
- Schmidt-Gustlův kříž - Šolcovy skály - Aničky Richte-
rové kříž - pomníček I. Augstena - dále jsou 3 varian-
ty:

- 1) od Augstena pomníčku dolů do Bílého Potoka na ná-
draží ČSD.
- 2) od Augstena pomníčku nahoru zpět na Čínskou cestu -
- Pohádkové sedlo - Čihulova pam. deska - Hajní kostel
(Neisser) - údolím Černého potoka - nádraží ČSD Bílý
Potok.
- 3) z Černého potoka znovu vzhůru po stráni ke křížku
"Jager 1878" - Dolní Hlídač koutu - pam. deska M.
Machoviče - křížek U Pánaboha - dolů kolem Mufloního
převisu - kolem "Kastlíkového stromu" - nádraží ČSD
Hejnice.

Předesílám, že aniž bych kohokoliv podceňoval, po-
važuji za nutné upozornit na náročnost těchto tras. Už
jen trasa k pomníčku Augstena bude namáhavá vzhledem
k neschůdnosti Richterovy cesty. Zpracoval jsem sice
tras několik, ale otázku kolik pomníčků skutečně vyhle-
dáme a kterou trasu projdeme, nechám až na okolnostech.
Bude záležet na počasí, na počtu účastníků, na zájmu
účastníků fotografovat a dokumentovat objevené pomníčky
a v neposlední řadě na časových možnostech účastníků

a jejich kondici. Myslím si, že rozhodnutí padne u pomníčku A. Richterové.

Organizační záležitosti:

Odjezd ranním vlakem z Liberce v 7.09 hodin, příjezd do Bílého Potoka cca v 8:10 hodin. Odchod z nádraží ČSD v Bílém Potoce 8:15 hodin.

Odjezd zpět vlakem v 16:00 hodin z Bílého Potoka, nebo individuálně auty či pěšky.

Trasu pro Patrona č. 2/92 připravil a na Vaši účast se

těší

Herbert Endler

Na schůzce konané dne 11.dubna 1992 v Jiřetíně pod Bukovou bylo dohodnuto, že zaktualizovaný adresář zájemců o pamětní místa Jizerských hor a seznam „Patronů jizerskohorských pomníčků“ bude přímo navazovat na dnešní vydání PATRONu č.2/92.

A tak „Adresář zájemců o pamětní místa Jiz.hor“ najdou čtenáři na stranách 18 - 23 a „Patroni jizerskohorských pomníčků“ jsou uvedeny na stranách 24 - 27 tohoto vydání PATRONu.

Gerhard Kutnar.

OPRAVY A REKONSTRUKCE
POMNÍČKŮ A PAMĚTNÍCH MÍST
JIZERSKÝCH HOR NA ROK 1992

1. Maiwaldův kříž - bude po provedené opravě v roce 1991 nyní znovu nainstalován na své původní místo.

Provede: Ulbrich Michael

2. Hoffmannova smrt nad Hejnicemi (zabití bleskem) - provést celkovou opravu tohoto pomníčku. Především opravit špatný dřevěný podkladový kříž, vše natřít.

Provede: Ulbrich Michael

3. Lichtenecknerův kříž na Vládní cestě - opravit odchlípnutou cedulku se jménem. Jedná se o montáž této cedulky pomocí samořezných šroubků v rozích.

Provede: Ulbrich Michael

4. Bäumlův kříž - natřít zrezivělé části kříže.

Provede: Ulbrich Michael

5. Neuwingerova smrt - po neprovedené opravě v loňském roce si tuto záležitost převzal pan Švajda, který provede celkovou opravu a údržbu tohoto pomníčku.

Provede: Švajda Eduard

6. Hausmannova smrt na Viničné cestě - provést opravu pomníčku.

Provede: Švajda Eduard

7. Streitův obrázek - po důkladné opravě a rekonstrukci celého pomníčku provedené v loňském roce, tento znovu upevnit na své původní místo.

Provede: Farský Hynek

8. U Pánaboha nedaleko Hlídačů Koutu - obnovit tuto nám všem dobře známou památku po tom, co se neznámo kam a kým ztratila.

Provede: Endler Herbert

9. Hütterův kříž - přetření korpusu a kříže.

Provede: Endler Herbert

10. Emauzský obrázek - tento pomníček byl zničen neznámými vandaly tím, že bylo kamenem proraženo krycí sklo a potrhán obrázek. Provést kompletní opravu.

Provede: Mrva František

11. Bílá smrt v sedle Holubníku - provést celkovou opravu kresby a textu.

Provede: Mrva František

Po rekonstrukci nebude Bílá smrt znovu umístěna na své původní místo, ale poslouží jako trojrozměrný materiál na chystanou výstavu v Severočeském museu v Liberci.

12. Schmidt-Gustlův kříž - je zapotřebí nakreslit ještě spodní část tohoto kříže, tedy tabulku s textem a zdobením smrkových haluzí. Potřebný text a úpravu tabulky provede:

Zítka Josef

Opravu kříže a přípravu textové tabulky provedl:

Pospíšil Otto

Tento kříž nebude rovněž instalován na své původní místo, ale poslouží jako materiál pro výstavu v Severočeském museu v Liberci.

Jinak jsou toho času k dispozici tyto kříže dva, jelikož původní Schmidt-Gustlův kříž, který byl zlomený byl opět svařen a podle něj odlit kříž zcela nový.

13. Effenbergerova smrt na Malé Klečové louce - provést celkovou opravu pomníčku - především nátěry.

Provedou: Dietmar a Martin Lauerovi

14. Destička tří přátel na Malých ptačích kupách - provést důkladné upevnění destičky na skálu. Došlo zde k zrezivění.

Provedou: Dietmar a Martin Lauerovi

15. Gackův pomníček - zhotovit a vmontovat chybějící čep vpravo dole na desce a desku natřít.

Provedou: Endler Herbert
Gerhard Kutnar

Ačkoliv byla převážná část prací na rok 1992 rozebrána přítomnými na společné schůzce konané dne 11.4.1992 v Jiřetíně pod Bukovou, přesto nám zůstalo několik pomníčků, které by rovněž nutně potřebovaly opravit.

Chtěl bych proto tímto apelovat na další zájemce o pamětní místa Jizerských hor, aby byli tak laskaví a pomohli při údržbě těchto míst. Jedná se o tyto pomníčky:

1. Wanderova smrt v Čertově jámě -
- jedná se o obnovu nátěru na desce: podklad zeleně, písmena černě.

Jsou dvě možnosti opravy: buďto přímo na místě nebo demontovat tabulku a opravu provést doma.

2. Kříž Aničky Richterové - očistit kříž ocelovým kartáčem včetně vzpěry a vše natřít. Na kříži je však nápis: ANNEL RICHTER † 28.V.1873, který by ještě asi tak dva roky vydržel, ale při eventuelní opravě by se mohl rovněž poopravit.
(Nápis kdysi provedl zesnulý pan Bedřich Žďárský)

3. Hron Miroslav - zhotovit novou - - nejlépe mosaznou - tabulku na tento pomníček. Původní byla neznámými vandaly zničena a nesla následující text:

Na tomto místě tragicky zahynul M I L O S L A V H R O N ve věku 28 let.

Ta původní tabulka byla docela velká. Měla rozměry: 30x40 cm, což by ta nová nemusela mít. Stačila by totiž tabulka podstatně menších rozměrů. Bylo by především nutné tabulku zhotovit a o její montáž by se postaral přítel Hynek Farský.

Pan Vladimír Lánský navrhnul, aby byl rovněž obnoven nápis na pamětním kameni MUDr. Wilhema Langeho, známého gynekologa, na Malé Jizerce. Jedná se o tříhranný kámen, který stojí v březové aleji. Původní text se již nedá zcela přesně zjistit, ale byl asi následující:

"Universitní profesor MUDr. WILHEM L A N G E, gynekolog narozen dne 8. února 1813 na Malé Jizerce zemřel dne 25. února 1891 v Heidelbergu" (NSR)

Pan Lánský rovněž navrhnul, aby bylo dle možností obnoveno několik křížů na lesním hřbitůvku v Kristiánově. Jednalo by se o označení hrobů na tomto hřbitově buďto starými, vyraženými, litinovými kříži nebo zhotovit kříže dřevěné.

Pan Josef Zítka by v letošním roce ještě rád opravil sochu Svatého Jana, která stojí na malém prostranství v Rýnovicích a pochází z roku 1851. K záchraně této vzácné památky by však nutně potřeboval zhotovit několik litinových desek.

Na základě údajů ze schůzky 11.4.1992 v Jiřetíně pod Bukovou zpracoval pro PATRONa 2/92

Gerhard Kutnar

====000====000====000====

Je zapotřebí, aby jste každou provedenou opravu nebo rekonstrukci pomníčku nahlásili na moji adresu a tím mohlo dojít i k uveřejnění prací na pomníčcích Jiz. hor v dalších číslech našeho PATRONu. Přispějete tím nejen k lepšímu přehledu o prováděných či provedených opravách, ale i k bohatšímu obsahu zpravodaje PATRON, stejně tak jako k větší informovanosti všech čtenářů. Případně i zhotovený fotomateriál je výborným dokumentačním materiálem, který může zpestřit obsah a zprávu o opravách.

Gerhard Kutnar

=====

AKTUALITY - INFORMACE - ZAJÍMAVOSTI - NÁMĚTY - VZKAZY

Pan Michael Ulbrich využil prvních hezkých dnů a provedl následující opravy:

- Lichteneckerův kříž - celý natřel černou barvou
- Bäumelova smrt - kříž natřen černou barvou, korpus kristuse a siluety světců natřeny tekutým hliníkem (stříbrně)
- Langeho smrt na poledníku - Křížek natřen tekutým hliníkem
- Stammelův kříž - korpus kristuse natřen tekutým hliníkem

Všechny shora uvedené opravy provedl pan Ulbrich 26.4.1992 a splnil tak velkou část úkolů, které si pro tento rok předsevzal.

Kříž Bäumelovy smrti tak pro letošní rok, kdy uplyne 150 let od tragické smrti revírního myslivce Johanna Bäumela, je v dobrém stavu a přítelovi Michaelovi Ulbrichovi za to patří dík.

Z došlé korespondence:

1. „U Kratzerova obrázku je připevněna malovaná deska s hejnickým kostelem a německým textem: „Heil Maria von Haindorf.““ *Sankt Maria zu Haindorf*

Zjištěno 4.1.1992 Ivana Vojtěchová

2. „Tento týden, pravděpodobně v pátek (1.5.92) budu demontovat pomníček J. Neuwingera a po důkladné opravě bych jej chtěl instalovat koncem května opět na své původní místo, pokud to stihnu.“

30.4.1992 Eduard Švajda

3. „Vztyčili jsme opět pomníček HIRTA a CHRISTA na Haumburgu - Séria Gora - v PLR.“

4.4.1992 Josef Kunc

Železniční neštěstí u Spálova.

Jen nedaleko od místa, kde ústí potok Vošmenda do Kamenice se stala tragická událost nemající v tomto kraji obdoby. Ona černá sobota 25. srpna 1990 byl den jako každý jiný, avšak nyní při jeho vyslovení v srdci zamrazí.

Toho dne, krátce po 13 hodině došlo u kilometru 3,2 na železničním mostě přes Kamenici ke srážce vlaků. Vagon motoráku se při tom vzňal a v plamenech zahynulo 14 lidí, mezi nimi řidič a vlakvedoucí. Protože místo neštěstí je poměrně špatně přístupné, byly záchranné akce velice ztíženy. Některé oběti se nepodařilo vůbec identifikovat. Jen těžko se píše o tom, jak matka, cestující ve vlaku se dvěma malými dětmi, vyhazuje tyto z okna a sama uhoří... Takové činy nebudou zapomenuty. Na místě neštěstí stojí nyní kamenný pomníček s deskou, na níž čteme:

V upomínku
strojvedoucímu Eduardu Vraštilovi nar. 16.5.1961
vlakvedoucímu Karlu Svatému nar. 16.9.1944
a dalším cestujícím - obětem železničního
neštěstí dne 25.8.1990.
věnují spolupracovníci

Vzpomínáme

Opodál jsou na stromě zavěšena napsaná slova budoucího železničáře, podepsaného jako Tomáš Sejkora z Chocně. ten vystihl pocity nás mnohých, když napsal:

"Ti co nepřežili neštěstí jezdí v bludném vlaku.
Do něho přistoupili i ti co přežili katastrofu u
Spálova 25.8.1990."

V případě, že navštívíte místo tragedie (je nejlépe přístupné od železniční stanice Spálov) vzpomeňte a modlete se za oběti spálovské apokalypsy.

Na závěr lze ještě dodat, že výnosem okresního soudu byla vina za strašné neštěstí rozdělena mezi

přednostu Františka M. ze stanice Jesenný a přednostu Jana S. ze stanice Železný Brod. Oba obdrželi stejnou výši trestu: 5 let vězení v 1. nápravně výchovné skupině a 8-letý zákaz činnosti v dopravě. Rozsudek však nebyl doposud potvrzen.

Pro PATRONa č. 2/92 připravil a sepsal

Ivan Sedlák

Tragédie na svazích Smědavské hory.

Chtěl bych čtenáře PATRONu blíže informovat o tragické nehodě 2 francouzských letadel na svahu Smědavské hory 23.4.1992.

O neštěstí jsem se dozvěděl v pátek (24.4.) odpoledne a ihned jsem se vypravil se svým spolužákem do Bílého Potoka (o této oblasti se hovořilo v rozhlasovém zpravodajství). Pro bližší určení místa neštěstí jsme se museli orientovat podle helikopter, které však přelétávaly zcela chaoticky nad celým územím Jizerských hor. V sedle mezi Poledními kameny a Smědavskou horou jsem se náhodou potkal také s Petrem Teichmanem, který zde rozmlouval s 2 fotoreportéry z Prahy. Tito nám sdělili, že neštěstí se stalo na kótě 1084. Podle pohybu vrtulníků jsme nakonec usoudili, že se jedná o Smědavskou horu (a nikoli o Černou horu). Všichni společně jsme se vypravili víceméně "naslepo" horním okružním průsekem po severním úbočí, kde ještě ležel sníh. Zhruba v polovině cesty směrem ke Smědavě jsme potkali skupinu policistů, kteří nám naprosto nesmlouvavě přikázali opustit prostor, který je prý uzavřen (na žádné z přístupových komunikací a cest uzavírky nebyli - zřejmě se nepočítalo s příchodem civilistů do oněch míst). Vydali jsme se tedy pryč, směrem ke Smědavě. Po chvíli jsme opět spatřili vpavo od cesty (10m) skupinu lidí. Tito však opravdu obklopovali vrak letadla: jednalo se o zcela zdemolované 2-místné sportovní letadlo. Mělo ulomená obě křídla a podvozek. Motor ležel také zcela mimo. Trup letadla ležel "podvozkem" vzhůru a prostor kabiny byl doslova "zbroušen". Opodál ležela

dvě přikrytá těla. Celkově se však trosky nacházely na velmi malém prostoru.

Opět nám zde bylo zakázáno fotografovat (i oněm novinářům) a museli jsme se rychle vzdálit. Něco jsme se však přece dozvěděli:

- neštěstí se stalo 23.4.1992 po 17 hodině
- jednalo se o skupinu (3-9) francouzských letadel, která vezla humanitární pomoc do Polska a Běloruska.
- Posádku tvořil vždy jeden pilot a jeden novinář.
- Letadla prý do oblasti Jizerských hor náhodou zabloudila a dvě z nich narazila v husté mlze do svahu.
- zprávu o neštěstí podalo třetí letadlo.
- vrak druhého letadla se (podle jednoho z vyšetřujících) nachází 200m daleko od prvního, směrem na západ v o něco vyšší nadmořské výšce.
- zahynuli obě posádky (tedy 4 lidé)

Celkový pohled na místo neštěstí byl velice skličující. Zhruba v 19 hodin jsme (v místech, kde z okružního průseku odbočuje průsek ústící na silnici pod chatou na Smědavě) potkali dva sněžné skútry s přívěsnými sáněmi - zřejmě pro odvoz mrtvých.

Podle zpráv (i podle sněhu) museli vyšetřovatelé sestoupit na místo neštěstí z vrtulníku. Podle neporušeného sněhu usuzuji, že nás pět bylo prvními (zjevně nezvanými) svědky místa nehody.

V době, kdy budete moji zprávu číst, budou možná některé údaje již upřesněny. Toto je však bezprostřední zpráva z mé návštěvy onoho smutného místa 24.4.1992.

Pro PATRON č. 2/92 připravil Jan Valenta

Detailní materiál k této události přinesl obdeník REGION ze dne 28.dubna 1992 na titulní straně.

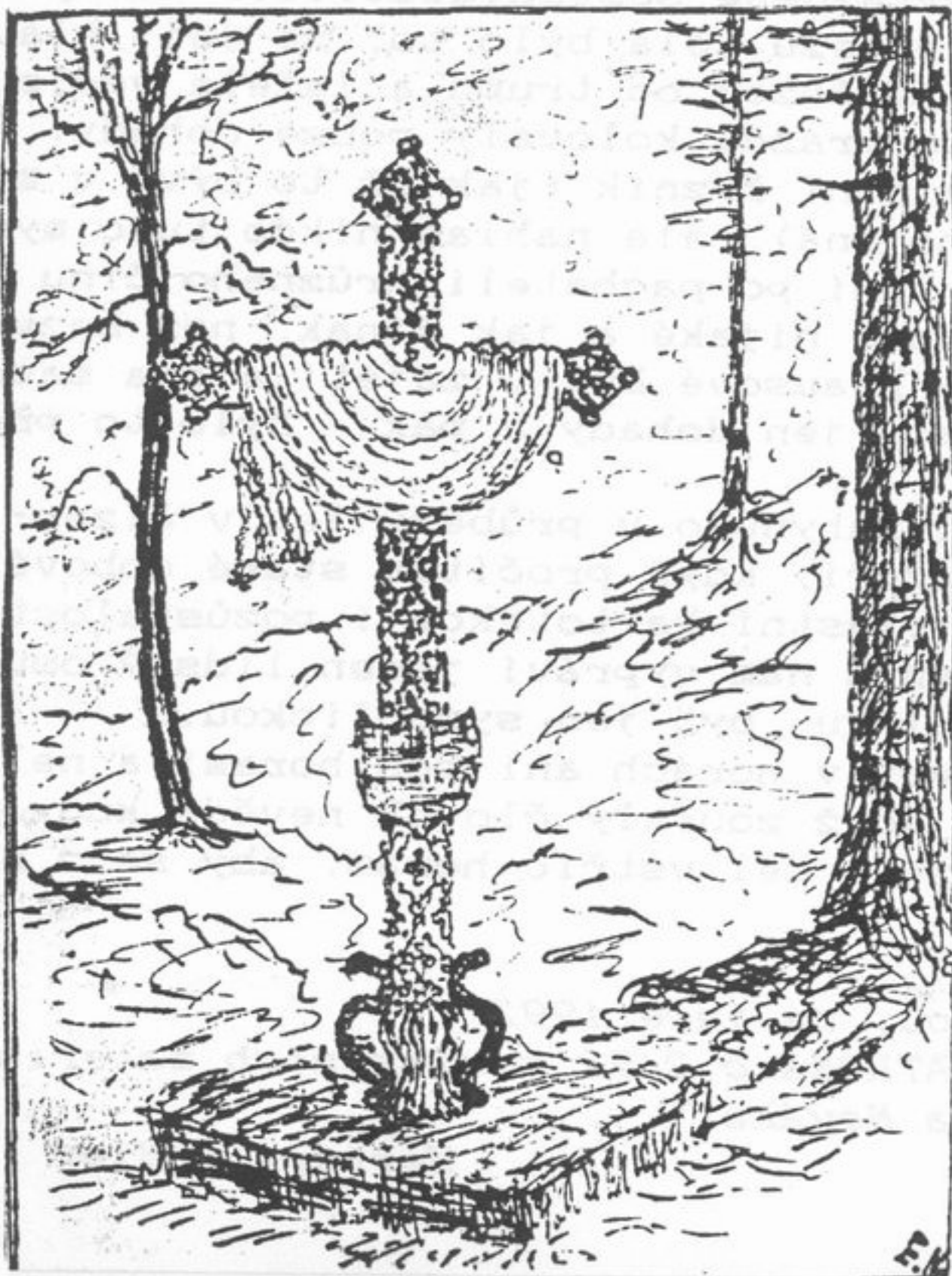
Zajímá by nás názor čtenářů PATRONA, zda-li obětem této tragické události na Smědavské hoře postavit pomníček či nikoliv??

=====

Smrt obchází můstek

Všichni asi znáte pomníček, kde 21.7.1881 zabil blesk tehdy sedmačtyřicetiletého France Hoffmanna z Hejnic č.p. 58. Tento pomníček se nachází asi 200m západně od místa, kde kdysi stával skokanský můstek, a tenkrát zde Franc Hoffmann sekal trávu, když se přihnala prudká letní bouřka. Původní pomníček, který mu postavili příbuzní, měl podobu krásného litinového kříže na nízkém kamenném soklu. Ten však byl po válce zničen. Když jej našel v roce 1955 pan Novák, byl kříž rozlámán a poházen kolem kamene, na kterém kdysi stával. Na původním kříži býval nápis "Dokonáno jest". Pan Novák později zhotovil nový kříž, který umístěný na stromě, přetrvává v různých podobách dodnes.

Málokdo však asi ví, že pár stovek metrů nad tímto místem (pod Ořešníkem), spáchal sebevraždu oběšením syn výše jmenovaného France Hoffmanna - Josef Hoffmann. Dne

Takto vypadal původní kříž Fr. Hoffmanna, který byl na tomto místě 21.7.1881 zabit bleskem.

Skica pochází z pozůstalosti pana E. Nováka.

23.9.1915 se Josef Hoffmann vyšplhal na silný buk, ovázal lano kolem větve a pak - skočil!

Dle výpovědi svědka - tehdejšího hrobníka z Hejnic - Kamillo Webera, bylo velice nesnadné sejmout oběšence z té výšky, a proto musel přeříznout provaz a nechat oběšeného spadnout na zem! Stejně zajímavý na případu je fakt, že Josefu Hoffmannovi bylo rovněž sedmatřicet let, když se oběsil!

V létě roku 1945 byl popraven čtyřicetiletý listonoš Rasch z Hejnic. Nejdříve si musel vykopat jámu a pak byl nad ní zastřelen popravčí četou českých revolučních gard. Tato událost se odehrála poblíž bývalého skokanského můstku pod okrajem lesa. V roce 1947 se v kraji pohybovala anglická komise, která přesně věděla o podobných případech a tak jako u ostatních i tady byly tělesné ostatky po exhumaci zpopelněny v libereckém krematoriu.

A do čtvrtice bývalý skokanský můstek v Hejnicích. Bylo to v roce 1947, když se západně od skokanského můstku našlo tělo zavražděné šestadvacetileté Marty Krausové. Hrůzné na nález těla bylo to, že její hlava byla oddělena odborným řezem od trupu a ležela vedle těla!! O příčině této vraždy kolovaly pouze dohady. Říkal se, že to byl místní řezník (jak už to bývá v místě, kde každý každého zná), ale nahlas nikdo tuto myšlenku nevyslovil. Pátrání po pachateli hrůzného činu bylo v těch letech takové nijaké a jak jinak, než bezvýsledné. Manžel Marty Krausové byl v zajetí a ona sama prý... ale to vše jsou jen dohady a pak - bylo to před 45 lety.

Mnoho, mnoho lidí zahynulo v průběhu let v Jizerských horách i v podhůří, když pročítám staré dobové noviny, probírám se vlastní kartotékou i pozůstalostí pana Nováka. Každá smrt nám vypráví jeden lidský osud, který stojí za vzpomínku, byť jen symbolickou.

Nebýval lehký život v horách ani pod horami a nelze se proto ani divit, když zoufalý člověk nevěda kudy kam, vzal kus provazu a šel vstříc horám, aby se z nich už nikdy nevrátil...

Jiřtín pod Bukovou, na jaře 1992

Zpracováno pro PATRONA č.2/92 z vlastních materiálů a pozůstalosti Emila Nováka.

Herbert Endler

P A M Ě T N Í K Á M E N

W I L H E L M A L A N G E H O N A
J I Z E R C E.

Dne 8. února 1813 se narodil v rodině lesníka Josefa Simona Langeho na Malé Jizerce syn, který byl pokřtěn jménem Wilhelm. Své dětství trávil již od roku 1814 ve Filipce (v Oldřichově v Hájích) a počas studií tu trávil pravidelně své prázdniny.

V roce 1839 promoval v Praze a 27.6. 1840 se stal internistou na katedře porodnictví a 23. června 1841 byl povýšen na asistenta. 7. října 1845 se stal soukromým docentem pro ženské nemoce v představenstvu gynekologické kliniky v Praze. Již předtím, v dubnu 1845, byl jmenován profesorem porodnictví v Innsbrucku, roku 1850 v Praze a v září 1851 je jako profesor porodnictví povolán do Heidelbergu, coby nástupce proslaveného lékaře Naegeleho, kde působil až do svého pensionování v roce 1880. Vlastnil tedy profesuráty ze tří slavných universit: v Innsbrucku, Praze a Heidelbergu.

MUDr. Wilhelm Lange napsal několik lékařských učebnic, které byly vydány v pěti vydáních! Zemřel v Heidelbergu jako dvorní rada 25. února 1881. (tady se údaje rozcházejí: v pozůstalosti pana Emila Nováka nacházím datum 25.2.1891 a ve vlastivědě obce Oldřichova v Hájích, na straně 180 je uvedeno datum úmrtí 25.2.1881 - pozn. překladatele.)

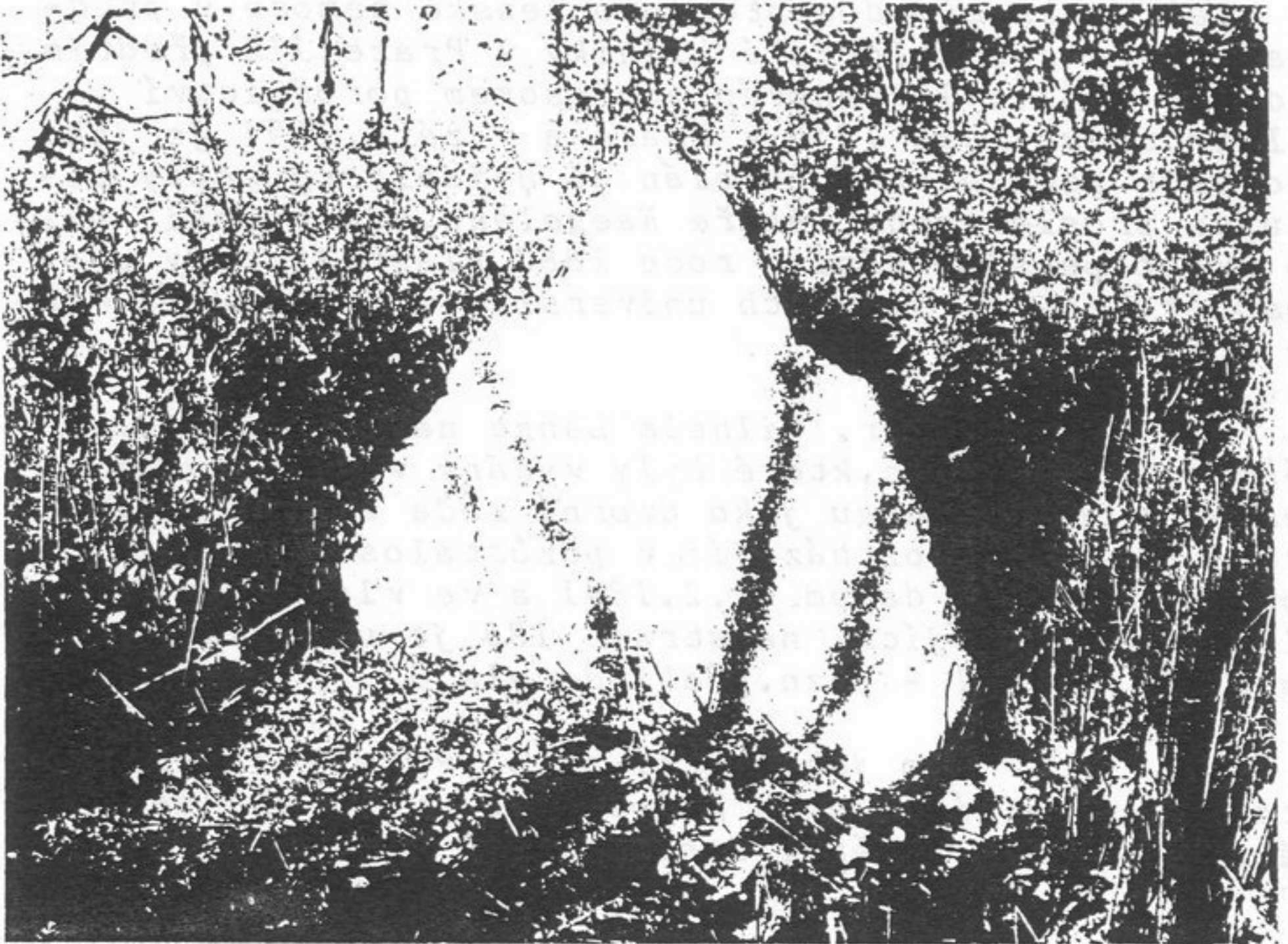
Po jeho smrti mu obyvatelé Jizerky postavili pamětní kámen z hrdosti na svého slavného rodáka a text na pamětní desce zřejmě zněl:

Universitní profesor MUDr. Wilhelm LANGE
(gynekolog)

narozen dne 8.2.1813 na Malé Jizerce
zemřel dne 25.2.1891 v Heidelbergu

=====

*Pro PATRONA č.2/92 zpracoval: Herbert Endler.
V Jiřetíně pod Bukovou v květnu 1992.*

*Pamětní kámen MUDr. Wilhelma Langeho na Jizerce
v dnešním stavu. Foto: Gerhard Kutnar*

Adresář

přátel jizerskohorských pamětních míst:

Patroni

Jizerskohorských pomníčků

ke dni 11.4.1992

1. **Gerhard Kutnar**
468 44 Josefův Důl 295
Telefon - zam.: (0428) 655 41/kl. 294
- domů: (0428) 955 883

2. **Herbert Endler**
Jiřetín pod Bukovou 104
468 43 Albrechtice v Jizerských horách
telefon - zam.: (0428) 655 41/kl. 295

3. **Ivan Sedlák**
Radniční 78
468 41 Tanvald

4. **Josef Kuna**
Výšina 552
468 41 Tanvald

5. **Ondřej Klaus**
Výšina 552
468 41 Tanvald

6. **Jiří Šourek**
Šumburk nad Desnou 294
468 41 Tanvald

7. **Roman Kohlberger**
Žďár 6
468 41 Tanvald

8. **Dietmar Lauer**
468 61 Desná 3/300

9. **Arnošt Preussler**
468 61 Desná 3/501

10. Ladislav **Řezáč**
Desná 3/858
468 61 Souš

11. František **Mrva**
Luční 1282
468 51 Smržovka

12. Břetislav **Kobr**
Jitřní 652
468 51 Smržovka

13. Radovan **Havlík**
Luční 346
468 51 Smržovka

14. Josef **Němec**
Údolní 1111
468 51 Smržovka

15. Vladimír **Lánský**
Karolíny Světlé 11
466 01 Jablonec nad Nisou 1

16. Otto **Pospíšil**
Podhorská 127
466 02 Jablonec nad Nisou 2

17. Michael **Ulbrich**
Mechová 15
466 01 Jablonec nad Nisou 1

18. Josef **Zítko**
U družiny 3
466 05 Jablonec nad Nisou 5

19. Josef **Tichý**
Řetízková 11
466 01 Jablonec nad Nisou 1
20. Zdeněk **Bláha**
Sadová 5
466 01 Jablonec nad Nisou 1
21. Marek **Schwarz**
Březová 13
466 01 Jablonec nad Nisou 1
22. Roman **Tilňák**
Vysoká 60
466 01 Jablonec nad Nisou 1
23. Robert **Herrmann**
Jeronýmova 13
466 02 Jablonec nad Nisou 2
24. Filip **Molata**
Skelná 68
466 02 Jablonec nad Nisou 2
25. Roman **Šimůnek**
Dlouhá 459
463 12 Liberec 25 - Vesec
26. Josef **Müller**
Letná 511
460 13 Liberec 12
27. Miloslav **Nevrlý**
Masarykova 11 - Severočeské muzeum
460 01 Liberec 1

28. Ladislav **Vyšohlíd**

Libušina 329

460 13 Liberec 13

29. René **Číž**

Jarní 405/38

460 12 Liberec 12

30. Petr **Teichmann**

Luční 1008/16

460 01 Liberec 1

31. Jan **Valenta**

Na okruhu 3

460 01 Liberec 1

32. Katka **Jágrová**

Březová Alej 1

460 01 Liberec 1

33. Libor **Bednařík**

Aloisina výšina 632

460 05 Liberec 5

34. Jiří **Harciník**

Frýdlanská 1/244

460 01 Liberec 1

35. Pavel **Snětivý**

5. května 30/39

460 01 Liberec 1

36. Ivana **Vojtěchová**

Jeseniova 277/1

460 14 Liberec 14

37. Jan **Moravec**
Vnější 1390
463 11 Liberec 30

38. Dita **Zběhlíková**
Vaňurova 25
460 01 Liberec 3

39. Eduard **Švajda**
Pražská 21/35
460 01 Liberec 1

40. Jiří a Zdeněk
Antlovi
Jáchymovská 271
460 10 Liberec 10

41. Karel **Paldůra**
Frýdlantská 187/10
460 01 Liberec 1

42. Jiří **Baloun**
Slunečná 396/2
460 01 Liberec 1

43. Marek **Řeháček**
Mánesova 249
460 10 Liberec 10

44. Jan **Kalenda**
Družstevní 1298
464 01 Frýdlant v Čechách

45. Antonín **Kalina**
Družstevní 1298
464 01 Frýdlant v Čechách

46. Hynek **Farský**
Dlouhá 58
464 01 Frydlant v Čechách
47. Günther **Krause**
Lužická 800
464 01 Frydlant v Čechách
48. Ronald **Novák**
Hajniště 96
463 65 Nové Město pod Smrkem
49. Ivan **Moucha**
Šumavská 13
120 00 Praha 2
50. Zdeněk **Pacholík**
Košťálkova 1104
182 00 Praha 8
51. Michal **Čech**
Hrudičkova 2097
149 00 Praha 4
52. Marie **Boková**
Ruprechtická 12
460 01 Liberec 1
přechodné bydliště:
Divadlo na Starém Městě
Dlouhá 39
110 00 Praha 1
53. Jiří **Bok**
Prosetín 22
407 03 Dobkovice

Patroni Jizerskohorských pomníčků

ke dni 11.4.1992

1. Ivan **Sedlák**

Pomníčky Černostudničního hřebenu:

1. Mužíčkova smrt	5. Karpíšek Ivan
2. Huschkova smrt	6. Veselý Václav
3. Pomníček Marie Koldovské	7. Hofman Ríša
4. Pendlův pomníček	

2. Dietmar **Lauer**

3. Arnošt **Preussler**

4. Ladislav **Řezáč**

1. Alfred Fuchs	9. Hans Simmon
2. Mützelův obrázek	10. Plechhový Pánbůh
3. Trabant-kreuz	11. Ruské kříže
4. Gackův pomníček	12. Christoph Umann
5. Effenberger-otec a syn	13. U ztraceného
6. Henrichův kříž	Pánaboha (Exkurzní)
7. Karl Hölzel	14. (Rudolf Kauschka)
8. Smirčí kříž
u Vys. n.J.	15. Jurischův kříž
u Jizerky

5. Herbert **Endler**

1. Heinrich Linke	4. Věra Splítková
2. Rudolf Rössler	5. Wend. Zimmermann
3. Rudolf Hütter	

6. Ivana **Vojtěchová**

1. Kratzertova smrt	3. Kolářova smrt
2. Obrázek Veroniky Lahrové	

7. Josef **Müller**
8. Petr **Teichmann**
9. Jan **Valenta**
10. Katka **Jágrová**

Pomníčky v okolí přehrady na Černé Nise:

1. Stammelova smrt	9. Langeho kříž
2. Johneho pomníček	10. Bäumlův kříž
3. Kříž Dagmar Spinové	11. Geisslerova smrt
4. Porscheho smrt	12. Wanderova smrt
5. Klogertův pomníček	13. Kája Oulehla
6. Lichtenecknerův kříž	14. Hiebelova smrt
7. Krop-Seffův kříž	15. Holubův kříž
8. Mlynářův kříž	

11. Katka Jágrová

1. Marie Gierová	2. Wenzel Wildner

12. Zdeněk Bláha

13. Otto Pospíšil

Pomníčky na severní straně

Smědavské hory a blízkého okolí:

1. Schmidt-Gustlův kříž	6. Wenzerichova smrt
2. Preisslerův kříž	7. Čihula a Soukup
3. Richterův kříž	8. F. Wildner v Č. Potoce
4. Neuwingerova smrt	9. Annička Richterová
5. Horáčkova smrt	10. Augstenův pomníček

14. Michal Čech

1. Pomníček Karla Jägera na Kristiánovské cestě

15. Michael Ulbrich

1. Maiwaldova smrt na Štolpišské silnici

16. Gerhard Kutnar

1. Josef Jäger u Kamenice
2. "U obrázku" pod Bramberkem
3. Josef Gärtner u Nové louky

22. Hynek Farský

23. Jan Kalenda

24. Antonín Kalina

Pomníčky Frýdlantského výběžku:

1. Enderův obrázek	11. Hermanův pomníček u Hubertky
2. Rückertův obrázek	12. Rytířův kříž
3. Malikova smrt	13. Pomníček na Hartě
4. Köhlerův pomníček	14. Smirčí kříž v Andělce
5. Streitův obrázek	15. Václav Thoř ve Višňové
6. Pechova smrt	16. U zmrzlého muže
7. Oslí buk	17. Pomníček v Srbské
8. Hoffmann u Hejnic	18. Smirčí kříž v Dolní Oldřiši
9. Miloslav Hron	
10. Wildner-Leubner na Hrátkách	

25. Manželé Kobrovi

26. Vladimír Lánský

27. Josef Tichý

1. Kristiánovský hřbitůvek

28. Manželé Mouchovi

1. Zabitý mládenec
2. Melzerův pomníček
3. Emil Krause pod Ořešníkem
4. Bílá smrt v sedle Holubníku

29. Manželé Mrvovi

1. Svobodova smrt na Viničné cestě
2. Patzeltův pomníček na Viničné cestě
3. Effenbergova smrt pod Poledníkem
4. Hausmannův pomníček na Viničné cestě
5. Emauzský obrázek

30. Manželé Zítkovi

Pomníčky v okolí Jablonce nad Nisou:

1. Křížový kámen v Jablonci nad Nisou
2. Forstrat-Tetsch Ruhe
3. Kámen Prince Alaina Rohana
4. Kámen "Maria hilf"
5. Kotkova smrt
6. Pyramida v Milířích
7. Císařský kámen v Milířích
8. Tři revírní kameny v Rýnovicích
9. Ptačí kámen v Proseči nad Nisou

31. Dita Zběhlíková

32. Jan Moravec

Pomníčky z okolí Liberecka:

1. Křížový buk
2. Hrob mrtvých mužů
3. Soňa Kučerová (2. tabulky)
4. Löwyho tabulka
5. Studánka s lilíí
6. Hraniční a revírní kameny v okolí ZOO

Několik slov závěrem

V minulých dnech obdržela většina zájemců o pamětní místa Jizerských hor od manželů Olgy a Libora Bednaříkových tzv. „pracovní verzi“ seznamu pam. míst Jizerských hor, Frýdlantského výbežku a Černo-studničního hřebene, s prosbou, aby každý kdo zjistí, že některé památky, které on zná a nejsou uvedeny v za-slaném seznamu, nahlásil manželům Bednaříkovým.

Chtěl bych proto využít této příležitosti a připojit se k této prosbě. Je skutečně velmi nutné a naléhavé, aby každý kdo ví o nějakém opomenutém po-mníčku či památce, přispěl ke zdokonalení uvedeného seznamu. Jen tak získáme skutečně dokonalý a potřebný přehled o většině památek ve zmíněných oblastech.

Co se týká oblasti pomníčků a památek, které již toho času neexistují a jsou odtraněné zcela či zničené, je samozřejmě dobré je podchytit, avšak vydat je jako přílohu či doplněk chystaného seznamu. Nicméně i tato oblast si zaslouží naši pozornost.

Seznam pomníčků a památek Jizerských hor výjde zřejmě jako č. 3/92 našeho zpravodaje PATRON, asi tak začátkem měsíce září 1992.

Celé toto vydání si dobrovolně převzali manželé Olga a Libor Bednaříkovi a patří jim za to můj nejupřímnější dík. Jsem rád, že tím rozšířili řady těch, kteří jsou ochotni ve svém volném čase a za své finanční prostředky přispět k lepší úrovni a kvalitě obsahu našeho zpravodaje PATRON.

Stejně tak patří můj nejupřímnější dík příteli Josefu Němcovi, který opět strávil nespočet hodin u počítače a tiskárny, aby tak napomohl k sepsání pře-vážné části tohoto čísla PATRONu a přispěl tím k lepší úrovni tisku.

Josef N Ě M E C

Gerhard K U T N A R

Smržovka

11. května

Josefův Důl

1992